

Sygnatura akt XVIII C 389/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 31 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XVIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR del. do SO Agnieszka Śliwa

Protokolant: prot. Sąd Joanna Lewandowska

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2016 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa B. J.

przeciwko M. L. (1)

o zapłatę

1. Powództwo oddala.

2. Kosztami procesu obciążą powoda i z tego tytułu:

a) zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 7.200 zł,

b) nakazuje ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu kwotę 208,95 zł nieuiszczonych kosztów sądowych.

SSR del. do SO Agnieszka Śliwa

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym dnia 7 października 2014 r. powód B. J. wniósł o zasądzenie od pozwanego M. L. (1) kwoty 718.507,69 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 218.915,71 zł od dnia 24 listopada 2011r. do dnia zapłaty, od kwoty 268.041,53 zł od dnia 15 stycznia 2012r. do dnia zapłaty i od kwoty 231.550,45 zł od dnia 24 września 2012 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że dochodzi roszczeń wynikających z umowy zlecenia zawartej pomiędzy firmą pozwanego – Firmą Budowlaną (...) a Przedsiębiorstwem (...) z siedzibą w G., której przedmiotem było kompleksowe wykonanie przez podwykonawcę firmę (...) robót ziemnych - wykopów i wywozu ziemi. Powód podał, że w umowie wstępnie określono wartość robót na 2.158.401 zł. Zazaczył, że po zafakturowaniu części wykonanych robót na podstawie 2 operatów technicznych zleceniodawca uchylił się od zapłaty, pozostawiając zleceniobiorcę z olbrzymimi zobowiązaniami podatkowymi i w ten sposób zleceniodawca odliczył sobie niezapłacone podatki. Powód dodał, że aby zmniejszyć zobowiązania podatkowe, na które nie wpływały wierzytelności, zleceniobiorca na trzeci operat techniczny wystawił fakturę VAT proforma, która zostanie zaksięgowana po odzyskaniu należności od wykonawcy. Podkreślił, że na pozostałe roboty nie ma operatów technicznych, nie są wystawione faktury, bowiem wykonawca opuścił plac budowy, pozostawiając nierozliczone prace wykonane przez podwykonawcę. Wreszcie powód wskazał, że nabył opisaną wierzytelność w drodze umowy cesji. Powód domagał się również zwolnienia od kosztów sądowych.

Postanowieniem z 2 grudnia 2014r. Referendarz Sądowy w Sądzie Okręgowym w Poznaniu zwolnił powoda od kosztów sądowych w zakresie opłaty sądowej od pozwu ponad kwotę 3.000 zł, oddalając wniosek powoda w pozostałym zakresie. Postanowieniem z 18 marca 2015r. Sąd utrzymał w mocy zaskarżone przez powoda postanowienie.

W odpowiedzi na pozew, pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia wskazując, że powództwo zostało wniesione po upływie 2 lat od terminu płatności faktur. Dalej zarzucił, że załączona do pozwu umowa nie mogła zostać podpisana przez pozwanego, a tym bardziej w dniu 29 sierpnia 2011r., albowiem w dniu 5 sierpnia 2011r. pozwany jako podwykonawca za porozumieniem stron rozwiązał z wykonawcą tj. Przedsiębiorstwem (...) sp. z o.o. umowę z 15 lipca 2011r. na wykonawstwo podbudów i nawierzchni na M. O. i K., zgodnie zaś z umową z 29 sierpnia 2011r. pozwany jako podwykonawca (...) Ć. miałby zlecić część tych prac powodowi jako swojemu podwykonawcy tj. w zakresie wykopu i wywozu urobku. Nadto pozwany wskazał, że umowę podpisał w imieniu pozwanego J. W. - osoba nieupoważniona przez pozwanego. Kolejno, powód stwierdził, że z przedmiotowej umowy wynika, iż podwykonawca przy każdym rozliczeniu wystawi fakturę VAT na (...) sp. z o.o., a nie na pozwanego i że każde rozliczenie musi być potwierdzone przez Kierownictwo Kontraktu. Tymczasem wbrew umowie faktury VAT załączone do pozwu zostały wystawione na pozwanego, a żadna nie jest potwierdzona przez Kierownictwo Kontraktu, co zdaniem pozwanego potwierdza fikcyjność umowy i brak jej podpisania przez pozwanego. Pozwany twierdził też, że faktury nie zostały przyjęte przez pozwanego, wciągnięte do księgowości pozwanego, a osoba, która je podpisała – J. W., nie była uprawniona do odbioru i akceptacji faktur. Pozwany podkreślił, że nie wykonał usługi wskazanej w fakturach, stąd zapewne brak akceptacji Kierownictwa Kontraktu, a także wystawienie faktur na nieodpowiedni podmiot. Pozwany dodał, że zarówno w korespondencji pisemnej, jak i ustnych rozmowach wielokrotnie kwestionował zasadność żądania zapłaty.

W odpowiedzi na powyższe, powód podtrzymał żądanie i wskazał, że podniesiony zarzut przedawnienia jest nieuzasadniony, gdyż okres przedawnienia dla podmiotów gospodarczych wynosi 3 lata. Podał, że z załączonego pisma podwykonawcy A. W. (1) wynika, iż umowa pomiędzy nim a pozwanym w obecności świadka A. D. (1) została zawarta z inicjatywy pozwanego. Pozwana firma ujawnia, że działała bez porozumienia z wykonawcą PI Ć. i jako wykonawca poświadczając nieprawdę zawierała w jej imieniu umowy, a sprawa ta została skierowana do prokuratury. Powód podkreślił, że kwestia pełnomocnictwa do podpisywania zleceń i faktur jest sprawą wewnętrzną pozwanego i nie ma wpływu na ich ważność. Wskazał, że faktury zostały wystawione na pozwanego po uzgodnieniu z kierownictwem budowy, gdyż od 5 sierpnia 2011r. nie działało porozumienie z PI Ć., a roboty trwały od września do grudnia 2011r. Pomimo tego, podwykonawca wystawił i przesłał stronom noty korygujące uwzględniając zapisy zlecenia. Powód podkreślił, że faktury, operaty, zestawienia i raporty były dostarczone pozwanej firmie, i spełniały wszystkie wymagania zawarte w umowie i Prawie Podatkowym pomimo, że nie wymagają akceptacji strony odbierającej. Powód zaznaczył, że przedłożone operaty techniczne i pomiary geodezyjne potwierdzają wykonanie robót i żądania wynikające z noty księgowej. Zdaniem powoda, podmioty R. i Ć. działały wspólnie i w zмовie i do końca 2011r. rozliczyły się z budową z inwestorem, a stosując zapisy niedozwolone w umowie i mactwa unikają zapłaty za wykonaną dla nich pracę.

W piśmie wniesionym do Sądu w dniu 29 września 2015 r. powód podtrzymał żądanie zapłaty kwoty 486.957,24 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 218.915,71 zł od dnia 24 listopada 2011r. do dnia zapłaty i od kwoty 268.041,53zł od 15 stycznia 2012 r. do dnia zapłaty, oraz zasądzenie kosztów procesu wg norm przepisanych. Jednocześnie powód cofnął powództwo co do kwoty 231.550,45 zł. Powód wniósł też o przekazanie spawy do Sądu Okręgowego w Bydgoszczy.

Na pierwszym terminie rozprawy w dniu 6 października 2015r. pozwany nie wyraził zgody na przedmiotowe cofnięcie powództwa, jak i wniósł o oddalenie wniosku o przekazanie sprawy do Sądu Okręgowego w Bydgoszczy.

W piśmie z 30 września 2015r. pozwany podtrzymał dotychczasowe stanowisko, iż powództwo jest niezasadne co do zasady i co do wysokości.

Na terminie rozprawy w dniu 22 grudnia 2015r. powód podtrzymał oświadczenie o częściowym cofnięciu pozwu i oświadczył, że nie wnosi o zawieszenie postępowania z uwagi na inne toczące się postępowania (w prokuraturze i urzędzie skarbowym).

Postanowieniem z dnia 22 grudnia 2015 r. Sąd na podstawie art. 355§1 k.p.c. w zw. z art. 203§1 k.p.c. umorzył postępowanie w części tj. co do żądania zapłaty kwoty 231.550,45 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 24 września 2012 r. Cofnięcie pozwu w tej części nastąpiło w piśmie złożonym przed rozpoczęciem rozprawy, a zatem zgoda pozwanego nie była wymagana. Jednocześnie Sąd oddalił wniosek powoda o przekazanie sprawy do Sądu Okręgowego w Bydgoszczy. Zgodnie z art. 202 k.p.c. niewłaściwość sądu dającą się usunąć za pomocą umowy stron sąd bierze pod rozwagę tylko na zarzut pozwanego, zgłoszony i należycie uzasadniony przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy, a nie na zarzut powoda. Powód sam złożył pozew do tutejszego Sądu, a pozwany sprzeciwił się późniejszemu wnioskowi powoda o przekazanie sprawy do innego Sądu.

W dalszym toku postępowania, strony podtrzymały swoje stanowiska procesowe.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. L. (1) prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Firma Budowlana (...) z siedzibą w K. jako podwykonawca wykonywał prace budowlane polegające na budowie Miejsc (...) (...) (M.) na odcinku autostrady (...) w zakresie wykonania nawierzchni i podbudów.

Bezsporne, nadto dowód: zeznania pozwanego k. 361-363

Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. w P. realizowało roboty w ramach inwestycji p.n. „Budowa Autostrady (...) T.-S., O. I: C. o O. od km 151+900 do km 163+300 i O. II: O.-B. od km 163+300 do km 186+366”.

W dniu 15 lipca 2011r. Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. w P. jako wykonawca zleciło Firmie Budowlanej (...) jako podwykonawcy, wykonanie podbudów i nawierzchni na M. O. i K..

Porozumieniem z dnia 5 sierpnia 2011r. strony tej umowy z 15 lipca 2011 r. dokonały jej rozwiązania z dniem 5 sierpnia 2011 r. W porozumieniu wskazano, że strony nie mają żadnych wzajemnych roszczeń wynikających z zawarcia, realizacji lub rozwiązania umowy.

Dowód: porozumienie z 5.08.2011r. k. 76, zeznania pozwanego k. 361-363

Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. w P. nadal wykonywało prace na M. M..

Dowód: pismo z 13.10.2011 r. k. 115

W dniu 29 sierpnia 2011 r. w biurze A. W. (1), A. W. (1) prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo (...) z siedzibą w G. jako podwykonawca oraz J. W. (2) wskazując, że działa w imieniu Firmy Budowlanej (...) z siedzibą w K. jako wykonawcy zawarli umowę nazwaną umową zlecenia nr (...), w której wskazano, że wykonawca jest zobowiązany do wykonania inwestycji pod nazwą „Budowa Autostrady (...) T.-S., O. I: C. o O. od km 151+900 do km 163+300 i O. II: O.-B. od km 163+300 do km 186+366” w zakresie robót ziemnych, brukarskich, podbudów i nawierzchni na M. M., O., L., K. i (...) P.. Zgodnie z tą umową wykonawca zlecał podwykonawcy kompleksowe wykonanie robót ziemnych polegających na wykonaniu wykopu i wywiezieniu urobku na wysypisko we W.. Szacunkowy zakres prac wg przedmiarów zawartych w dokumentacji otrzymanej od generalnego wykonawcy wynosił: dla M. (...) .439 m³, dla M. (...) .465 m³, dla (...) P. 658 m³. W umowie wskazano, że ostateczne rozliczenie zakresu prac nastąpi powykonawczo na podstawie obmiarów geodezyjnych, wykonanych przez geodetów obsługujących inwestycję, a ostateczne ustalenie wartości należnego podwykonawcy wynagrodzenia nastąpi po zakończeniu realizacji zlecenia na podstawie iloczynu obmiaru jednostkowego wykonanego przez geodetów obsługujących inwestycję i zatwierdzonego przez wykonawcę oraz Kierownictwo Kontraktu Generalnego Wykonawcy i cen jednostkowych określonych w załączniku (...) oraz ust. 4 § 3 umowy, zgodnie z którym stawka ryczałtowa za wykonaną usługę z wywozem na wysypisko wynosiła 10,50 zł/m³ plus podatek VAT. Szacunkową wartość wynagrodzenia podwykonawcy określono wstępnie na 2.158.401zł plus VAT. Rozliczenie miało nastąpić etapami na podstawie obmiarów powykonawczych wykonanych przez geodetów obsługujących inwestycję. Nadto

w umowie postanowiono, że podwykonawca wystawi przy każdym rozliczeniu fakturę w wysokości 100% wartości potwierdzonych przez Kierownictwo Kontraktu dokumentów na firmę Przedsiębiorstwo (...) sp. z o. o. w P.. Wykonawca zobowiązał się do zapłaty za wykonane roboty w terminie 14 dni od otrzymania od podwykonawcy prawidłowo wystawionej faktury VAT wraz z podpisanym przez Wykonawcę Zbiórczym Zestawieniem Płatności oraz zatwierdzonym przez Kierownictwo Kontraktu Generalnego Wykonawcy obmiarem powykonawczym. Rozpoczęcie prac na M. M. miało nastąpić 5 września 2011 r., a zakończenie wszystkich prac objętych zleceniem 11 lutego 2012 r.

Dowód: umowa zleceni a (...) k. 4-7 z załącznikami nr 1 k. 8-11 , zeznania świadka A. W. (1) k. 228,

A. W. (1) nie otrzymał pisemnego pełnomocnictwa udzielonego przez M. L. (1) J. W. (2) do reprezentowania go, w tym do zawierania w jego imieniu umów, odbioru faktur. Nie zwracał się o takie pełnomocnictwo.

Dowód: zeznania świadka A. W. (1) k. 228,

Przed podpisaniem powyższej umowy A. W. (1) kilkakrotnie spotykał się z M. L. (1) w celu omówienia warunków, na podstawie których A. W. (1) miał wykonywać jako podwykonawca M. L. (1) prace ziemne – wykop i wywiezienie urobku na M. M., O., L., K. i (...) P.. W jednym ze spotkań, które odbyło się w G., brał też udział A. D. (1) oraz J. W. (2). J. W. (2) został przedstawiony jako kierownik budowy ze strony firmy (...). Na spotkaniu tym ustalono, że wynagrodzenie za 1 m³ wywiezionego gruntu będzie wynosiło 10,50 zł za m³.

Dowód: zeznania świadka A. D. (1) k. 228v, zeznania świadka A. W. (1) k. 228, częściowo zeznania pozwanego M. L. (2) eczkowskiego k. 361-363

A. W. (1) w ramach prowadzonej działalności i wykonywanych prac ziemnych – wykopu i wywiezieniu ziemi na podstawie pozyskanej dokumentacji geodezyjnej i technicznej, na M. M. współpracował z A. D. (1), który odpłatnie dostarczał mu sprzęt do wykonywania prac, świadczył usługi ładowarką i transportowe. Prace te A. W. (1) wykonywał w okresie od września do grudnia 2011 r. W 2011 r. po zakończeniu prac miał miejsce ich odbiór. A. W. (2) nie był zadowolony z obmiarów dokonywanych przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad, uznając je za zaniżone, więc zlecał wykonywanie własnych operatów.

Dowód: faktury k. 101- 105, 110, zeznania świadka A. D. (1) k. 228v, zeznania świadka A. W. (1) k. 228

M. L. (1) za pośrednictwem J. W. (2) z kolei dostarczał paliwo do w/w maszyn w celu wykonywania prac na M. M., gdyż podwykonawcy nie posiadali wystarczających środków na jego zakup. Dostawy paliwa miały zostać między stronami rozliczone. M. L. (1) dostawy te wykonywał do grudnia 2011 r. włącznie. Wystawiał w związku z tym faktury VAT na nabywcę PPHU (...): nr (...) na kwotę 7.803,97 zł jako rozliczenie paliwa we wrześniu, nr (...) na kwotę 1.849,05zł jako rozliczenie paliwa za okres 16.11-5.12.2011r. Wystawił również faktury VAT na nabywcę (...)/2011 r. na kwotę 56.464,59 zł jako rozliczenie paliwa za październik i listopad 2011, nr (...) na kwotę 25.358,32 zł jako rozliczenie paliwa za wrzesień.

Dowód: faktury i zestawienia dostaw paliwa i faktury za paliwo k. k. 106-108, 275-340 , 278-284, zeznania świadka A. W. (1) k. 228, częściowo zeznania pozwanego M. L. (1) k. 361-363

A. W. (2) również sam zakupywał paliwo. Nabywał też w listopadzie i grudniu usługi transportowe – wywrotki od (...) w S. i listopadzie usługi koparka i koparko-ładowarką od PPHU (...) w G..

Dowód: faktury k. 285-338, 339-341

W dniu 9 listopada 2011r. Przedsiębiorstwo (...) z siedzibą w G. wystawiło na nabywcę Firmę Budowlaną (...) fakturę VAT nr (...) na kwotę 218.915,71zł brutto tytułem robót ziemnych zgodnie ze zleceniem (...) z dnia 29 sierpnia 2011 r. „16.950,00 m³ x 10,50 zł/m³”. Jako datę sprzedaży wskazano dzień 9 listopada 2011 r. a termin płatności 14 dni. Pod fakturą jako osoba uprawniona do otrzymania faktury VAT podpisał się J. W. (2).

W dniu 31 grudnia 2011r. Przedsiębiorstwo (...) z siedzibą w G. wystawiło również na nabywcę Firmę Budowlaną (...) fakturę VAT nr (...) na kwotę 268.041,53 zł brutto tytułem robót ziemnych zgodnie ze zleceniem (...) z dnia 29 sierpnia 2011 r. „20.754,28 m³ x 10,50 zł/m³”. Jako datę sprzedaży wskazano dzień 31 grudnia 2011 r. a termin płatności 14 dni. Pod fakturą jako osoba uprawniona do otrzymania faktury VAT podpisał się J. W. (2).

Przedsiębiorstwo (...) z siedzibą w G. wystawiło nadto na nabywcę Firmę Budowlaną (...) w dniu 11 września 2012r. fakturę pro-forma nr (...) na kwotę 231.550,45 zł brutto tytułem robót ziemnych zgodnie ze zleceniem (...) z dnia 29 sierpnia 2011 r. „17.928,8 m³ x 10,50 zł/m³”. Jako datę sprzedaży wskazano dzień 11 września 2012 r. a termin płatności 14 dni.

Dowód: faktura nr (...) k. 18, faktura nr (...) k. 19, faktura nr (...) k. 20, faktura nr (...)

Faktura proforma nr (...) została wystawiona w oparciu o operat techniczny z pomiaru objętości mas ziemi sporządzony na zlecenie A. W. (1) przez geodetę D. J..

Dowód: operat k. 21-24 , 252-255

W dniu 22 listopada 2011 r. geodeta R. M. opracował, a geodeta T. M. zatwierdził operat pomiarowy wykopu M. M.. Wskazano w nim, że obliczona objętość to 37.704,78 m³, w tym na dzień 22 listopada 2011 r. 25.213,71 m³, a na dzień 17 października 2011 r. 12.431,07 m³.

Dowód: operat k. 240-251, 111, 129-137

J. W. (2) jeszcze w listopadzie i grudniu 2011 r. wymieniał z A. D. (1) korespondencję mailową dotyczącą wykonywania wykopu i pomiarów, a także prac brukarskich na różnych lokalizacjach. Wysyłał je z własnego konta e-mail albo z konta e-mail oznaczonego jako „biuroautostrada”. W mailu z dnia 22 grudnia 2011 r. J. W. (2) wskazał, że z pomiarów geodetów korzystniejszy jest pomiar GISPRO, cały wykop 37.704,78 m³, zafakturowano już 16.950,50 m³, do zafakturowania 20.754,28 m³. W mailu z dnia 8 września 2011 r. dotyczącym ilości pracowników, bez wskazania lokalizacji prac, J. W. (2) podpisał się : (...).

Dowód: wiadomości e-mail k. 116-119 , 124-128, 237-239

W dniu 2 grudnia 2013 r. A. W. (1) wystawił trzy noty korygujące: do faktury nr (...), do faktury nr (...) i do faktury nr (...), korygując oznaczenie nabywcy, tj. w miejsce Firmy Budowlanej (...) i jej adresu wpisując jako nabywcę Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o.” a jako płatnika Firmę Budowlaną (...). Jednocześnie wystawił notę księgową na odbiorcę Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. na kwotę 188.252,40 zł tytułem robót ziemnych zgodnie ze zleceniem (...) z dnia 29 sierpnia 2011 r., jako podstawę podając operat techniczny z pomiaru objętości mas ziemi z dnia 1 lutego 2012 r. 17.928,8 m³ x 10,50 zł/m³ netto.

Dowód: noty korygujące k. 98-99 , nota księgową k. 100

Pismami z 4 lipca 2012 r. A. W. (1) wezwał pozwanego do zapłaty kwoty wynikającej z faktury nr (...) – 218.915,71 zł oraz do zapłaty kwoty wynikającej z faktury nr (...) – 268.041,53zł.

Dowód: pisma z 4.07.2012r. z potwierdzeniem nadania k. 13-15

Pismem z 16 września 2013 r. B. J. jako pełnomocnik A. W. (1) wezwał Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. i M. L. (1) solidarnie do zapłaty w terminie 14 dni kwoty 718.507,69zł wynikających z umowy zlecenia. Poinformował też, że nie zostały rozliczone ostatnie roboty budowlane, których wartość na podstawie operatu wynosi ponad 200.000 zł. Pismo doręczono pozwanemu w dniu 18 września 2013r.

Dowód: pismo z 16.09.2013r. k. 12

W odpowiedzi z 5 listopada 2013r. na pismo Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Inowrocławiu z 24 października 2013r. informujące o zajęciu wierzytelności z tytułu wzajemnych rozliczeń handlowych względem A. W. (1), M. L. (1) poinformował Komornika, iż nie posiada faktur od A. W. (1) i nie jest możliwe zapłacenie zajętej wierzytelności.

Dowód: pismo z 5.11.2013r. k. 74, pismo Komornika z 24.10.2013r. k. 75

W dniu 1 czerwca 2014 r. A. W. (1) zawarł z B. J. umowę przelewu wierzytelności w stosunku do M. L. (1) wynikającej z umowy zlecenia z dnia 29 sierpnia 2011r. w wysokości 718.507,69zł. W umowie omyłkowo wskazano jako datę umowy zlecenia 28 sierpnia 2011 r.

Dowód: umowa przelewu k. 56-57 , zeznania powoda k. 203 w zw. z k. 300-301, zeznania świadka A. W. (1) – k. 228

Pismem z 21 czerwca 2014r. A. W. (1) poinformował pozwanego o dokonany w dniu 1 czerwca 2014r. przelewie wierzytelności na kwotę główną 718.507,69zł na rzecz B. J..

Dowód: pismo z 21.06.2014r. z potwierdzeniem nadania k. 17

Pismem z 23 czerwca 2014r. B. J. wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 718.506,69zł wraz z ustawowymi odsetkami w terminie 14 dni.

Dowód: pismo z 23.06.2014r. z potwierdzeniem nadania k. 16

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych dowodów.

Zeznania świadka A. B. okazały się nieprzydatne dla rozstrzygnięcia sprawy. Świadek nie posiadał konkretnej wiedzy o okolicznościach, które mogły mieć znaczenie w sprawie. Wskazał, że słyszał, jak w rozmowach telefonicznych A. W. (1) pojawiały się nazwiska L. i W., nie wiedział jednak czego dotyczyły rozmowy, nigdy osób o tych nazwiskach nie spotkał. Świadek dokładnie nie wiedział też, jakie prace wykonywał A. W. (3), a jedynie, że były to jakieś wykopy.

Zeznania świadków A. W. (1) i A. D. (1) Sąd ocenił z dużą ostrożnością, mając na uwadze, że uważają oni, iż pozwany jest ich dłużnikiem. Nadto z uwagi na wskazywane przez siebie rozliczenia z pozwanym, świadkowie byli zainteresowani w rozstrzygnięciu sprawy na korzyść powoda, tym bardziej, że to świadek W. dokonał cesji dochodzonej pozwem wierzytelności. Niemniej zeznania te w części zasługiwały na wiarę. Zeznania te były wiarygodne co do charakteru prac wykonywanych na M. M., okresu ich wykonywania, zakończenia prac i ich odbiorów, zlecenia własnych operatów z uwagi na niezadowolenie z operatów (...), ustalonej stawki za 1 m³ ziemi, obecności J. W. (2) przy jednym ze spotkań z pozwanym w celu omówienia warunków umowy, przedstawienia go przez pozwanego jako kierownika budowy, dostaw paliwa przez pozwanego do maszyn świadków na M. M. w okresie wrzesień – grudzień 2011. Zeznania te były bowiem w tym zakresie spójne, zgodne z dokumentami, w szczególności co do dostaw paliwa (faktury i zestawienia wystawione przez pozwanego), a nadto częściowo znalazły potwierdzenie w zeznaniach pozwanego – co do przyjętej stawki za 1 m³, bycia przez J. W. (2) kierownikiem budowy, negocjowania umowy, dostaw paliwa.

Sąd nie dał natomiast wiary zeznaniom A. W. (1) co do tego, że J. W. (2) został mu przedstawiony przez pozwanego jako jego pełnomocnik, upoważniony do podpisania wszystkiego, w tym umów i faktur. Nie potwierdził tego świadek A. D. (1), pozwany zaprzeczył tej okoliczności. Nie został też złożony żaden dokument, który okoliczność tę by potwierdził. Przy tym sam A. W. (3) nie potrafił opisać takiego pełnomocnictwa, stwierdził jedynie, że J. W. (2) miał coś na piśmie.

Zeznaniom pozwanego Sąd dał wiarę w tym zakresie, w jakim pokrywały się one z uznanymi za wiarygodne zeznaniami świadków (na co wskazano powyżej). Sąd nie dał im wiary co do tego, że A. W. (1) rozpoczął prace na M. M. na zlecenie pozwanego jeszcze przed podpisaniem umowy, że doszło do obmiaru wykonanych wówczas prac i ich rozliczenia

poprzez rozliczenie paliwa wówczas dostarczanego przez pozwanego A. W. (1) i częściową zapłatę gotówki. Świadkowie nie potwierdzili tych faktów. Żaden dokument nie wskazuje też na powyższe. Pozwany zeznał, że jest wykonany obmiar tych prac, że na to rozliczane paliwo wystawił faktury i że ma potwierdzenie wpłaty reszty w postaci gotówki. Pozwany nie złożył jednak żadnego z tych dokumentów, aby potwierdzić powyższe, co czyni jego zeznania niewiarygodnym. Również za niewiarygodne Sąd uznał zeznania pozwanego, że J. W. (2) nie brał udziału w żadnym ze spotkań, na których negocjowane były z A. W. warunki przyszłej umowy. Stoi to w sprzeczności z zeznaniami świadków. Za niewiarygodne Sąd uznał także zeznania pozwanego, że nie mógł zlecić A. W. wykonywania prac na M. M., bo rozwiązał w dniu 5 sierpnia 2011 r. umowę z PI Ć.. Z oświadczenia o rozwiązaniu tej umowy wynika jednak, że rozwiązana umowa nie dotyczyła M. M., a wykonania podbudów i nawierzchni na M. O. i K.. Nadto materiał dowody wskazuje, że pozwany nadal dostarczał A. W. i A. D. paliwo do maszyn na M. M.. Pozwany nie potrafił w sposób logiczny wytłumaczyć dokonywania tych dostaw.

Zeznania powoda były przydatne wyłącznie w zakresie ustaleń co do zawarcia umowy cesji, kierowanych do pozwanego przez powoda wezwań do zapłaty. Znajdują w tym zakresie potwierdzenie w dokumentach złożonych do akt. W pozostałym zakresie powód nie miał własnej wiedzy o okolicznościach istotnych dla sprawy.

Sąd nie uczynił podstawą ustaleń faktycznych:

- zestawień paliwa na k. 112-114, 123, 275-276, gdyż nie wynika z nich, kto je sporządził, rozliczeń między jakimi podmiotami dotyczyły,
- tabel k. 120- 122, 277 gdyż nie wynika z nich, kto je sporządził, czego i jakich podmiotów dotyczyły,
- operatu geodety D. J. k. 138-149, 272-274, gdyż nie wynika z jego treści jakiego obszaru dotyczy (wskazano w nim jedynie obręb W.).

Co do dokumentów, które stanowiły podstawę ustaleń faktycznych należy zauważyć, że w myśl art. 245 k.p.c. dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w tym dokumencie. Dokument prywatny nie korzysta z domniemania prawdziwości zawartych w nim oświadczeń, każda zaś osoba mająca w tym interes prawny może twierdzić i dowodzić, że treść złożonych oświadczeń nie odpowiada stanowi rzeczywistości (postanowienie SN z 15 kwietnia 1982 r., III CRN 65/82, Lex nr 8414). W tym też zakresie dokumenty stanowiły podstawę ustaleń faktycznych, jako że co do tych okoliczności nie były kwestionowane przez strony.

Powód cofnął wniosek o dowód z zeznań świadka J. W. (2) (k. 163, 185). Cofnął też wniosek o zobowiązanie A. W. (1) do złożenia pełnej dokumentacji związanej z wykonywanymi pracami (k. 228), wskazał też, że nie wnosi o zobowiązanie A. D. (1) i A. B. o złożenie takich dokumentów (k. 202). Powód oświadczył nadto, że nie wnosi, aby Sąd zwracał się do Zarządu Dróg i Autostrad o dokumenty (k. 360).

Sąd oddalił wniosek powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu informatyki na okoliczność stwierdzenia połączeń elektronicznych i telefonicznych pomiędzy pozwanym, J. W. (2) a A. W. (1) i A. D. (1). Okoliczność czy takie kontakty miały miejsce nie wpływa na rozstrzygnięcie sprawy z uwagi na brak podstaw do uwzględnienia powództw z przyczyn opisanych w dalszej części uzasadnienia. Nadto co najwyżej istotna mogłaby być ich treść a nie sam fakt ich dokonania. Nadto takie relacje pomiędzy A. D. (1) a J. W. (2) wynikają ze złożonej korespondencji e-mail, a pozwany przyznał fakt kontaktów z A. D. (1). Dodatkowo wykazanie okoliczności wskazanej w tezie dowodowej przez powoda nie wymaga wiedzy specjalnej, gdyż jej ustalenie byłoby możliwe w oparciu o wydruki korespondencji mailowej, bilingi połączeń telefonicznych, o co jednak powód nie wnosił.

Sąd zważył, co następuje:

Powód legitymację czynną w niniejszej sprawie wywodził z zwartej z A. W. (1) umowy przelewu wierzytelności przysługującej temu ostatniemu wobec pozwanego z tytułu zapłaty za wykonane prace na M. M.. Zgodnie z art. 509 § 1 i 2 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba

że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Pozwany nie kwestionował umowy przelewu. Fakt jej zawarcia i że dotyczyła wierzytelności z umowy z dnia 29 sierpnia 2011 r. został też potwierdzony zeznaniami powoda i świadka A. W. (1).

Zgodnie przy tym z art. 513 § 1 k.c. dłużnikowi przysługują przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie, w tym zatem i zarzut przedawnienia roszczenia.

Sporne w niniejsze sprawie było natomiast po pierwsze to, czy między pozwanym a A. W. (1) doszło do zawarcia umowy z dnia 29 sierpnia 2011 r. Pozwany kwestionował powyższe, zarzucając, że podpisany w jego imieniu na umowie J. W. (2) nie był upoważniony do zawierania w jego imieniu umów.

Jak wynika z ustaleń faktycznych pozwany M. L. (1) był podwykonawcą wykonawcy robót budowlanych w ramach budowy infrastruktury autostrady (...) w zakresie wykonywania nawierzchni i podbudów tzw. M. - ów. Mógł on jako podwykonawca, zgodnie z art. 647¹§3 i 4 k.c., powierzać wykonanie zleconych mu robót lub ich części innym podmiotom i w tym celu zawierać umowy z innymi podwykonawcami. Umowa taka dla swojej ważności wymagała jednak formy pisemnej (art. 647¹§4 k.c.). W związku z tym również pełnomocnictwo do zawarcia takiej umowy wymagało formy pisemnej, o czym stanowi art. 99§1 k.c.

Ustalenia faktyczne poczynione w sprawie wskazują, że J. W. (2) nie dysponował pisemnym pełnomocnictwem do zawarcia w imieniu pozwanego umowy z A. W. (1), której przedmiotem byłoby wykonanie przez tego ostatniego jako przez kolejnego podwykonawcę robót ziemnych na M. M., O., L., K. i (...) P.. Powód okoliczności tej nie wykazał. W szczególności nie został złożony dokument takiego pełnomocnictwa. Zeznania przesłuchanych w sprawie świadków również nie wskazują na dysponowanie przez J. W. (2) pełnomocnictwem pisemnym do zawarcia przedmiotowej umowy w imieniu pozwanego czy też pełnomocnictwem pisemnym ogólnym do reprezentowania pozwanego (art. 99§2 k.c.). Również bowiem pełnomocnictwo ogólne wymaga zgodnie z art. 99 §2 k.c. formy pisemnej i to pod rygorem nieważności.

Pełnomocnictwa można oczywiście udzielić również w sposób dorozumiany, ale tylko wówczas, gdy nie powinno być udzielone w formie szczególnej (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 3 lipca 1992 r. I ACr 323/92, Lexis.pl nr 307756). Skoro zatem z uwagi na powyższe przepisy, pełnomocnictwo od zawarcia przedmiotowej umowy powinno być udzielone w formie pisemnej, nie mogło ono zastać skutecznie udzielone w formie dorozumianej.

Zaznaczyć też należy, że udzielenie pełnomocnictwa bez zachowania formy szczególnej wymaganej pod rygorem nieważności dla dokonania czynności objętej umocowaniem powoduje nieważność udzielonego pełnomocnictwa. Tym samym osoba dokonująca czynności prawnej w imieniu mocodawcy na podstawie pełnomocnictwa nie mającego wymaganej formy i tak działa bez umocowania. Jednak nieważność tego pełnomocnictwa nie skutkuje od razu nieważnością czynności prawnej dokonanej przez osobę działającą na jego podstawie. Zastosowanie będzie miał bowiem wówczas art. 103 k.c. (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 15 maja 1991 r., ACr 153/91, LexisNexis nr 334266, P. Nazaruk (w:) Kodeks cywilny. Komentarz, red. J. Ciszewski, LexisNexis, 2014, a także W. Robaczyński (w:) Kodeks cywilny. Komentarz. Część ogólna, red. P. Księżak i in., LEX 2014).

Skoro zatem J. W. (2) nie dysponował pisemnym pełnomocnictwem do zawarcia przedmiotowej umowy z dnia 29 sierpnia 2011 r. w imieniu M. L. (1), umowa ta wiązałaby pozwanego jedynie w sytuacji, gdyby zostały spełnione przesłanki z art. 103 k.c., tj. gdyby pozwany potwierdził tę umowę. Potwierdzenie umowy może nastąpić co do zasady w dowolnej formie i w sposób wyraźny lub w sposób dorozumiany, np. poprzez przystąpienie przez rzekomego mocodawcę do wykonania umowy. Wyjątek od możliwości potwierdzenia umowy w sposób dorozumiany wynika jednak z art. 63§2 k.c. przewidującego, że jeżeli do ważności czynności prawnej wymagana jest forma szczególna, oświadczenie obejmujące zgodę osoby trzeciej powinno być złożone w tej samej formie (zob. M. Pazdan (w:) Kodeks cywilny. Komentarz, red. K. Pietrzykowski, t. 1, s. 409, C.H. Beck, Warszawa 2005, W. Robaczyński (w:) Kodeks cywilny. Komentarz. Część ogólna red. P. Księżak, LEX, 2014, S. Rudnicki, R. Trzaskowski (w:) Kodeks cywilny.

Komentarz. Księga pierwsza. Część Ogólna, red. J. Gudowski, LexisNexis, 2014). Skoro zatem do zawarcia spornej umowy między pozwanym a A. W. (1), na podstawie art. 647¹§4 k.c. wymagana była pod rygorem nieważności forma pisemna, potwierdzenie tej umowy przez pozwanego, jako zawartej przez J. W. (2) działającego bez należytego umocowania – pełnomocnictwa w formie pisemnej, również wymagało formy pisemnej. Okoliczności sprawy nie wskazują, aby pozwany dokonał w formie pisemnej potwierdzenia przedmiotowej umowy.

Z przedstawionych powyżej rozważań wynika, że sporna umowa z dnia 29 sierpnia 2011 r. nie wiązała pozwanego M. L. (1). Tym samym A. W. (1) nie dysponował wobec pozwanego wierzytelnością z tej umowy, a w związku z tym powód nie nabył skutecznie takiej wierzytelności. Już zatem z tej przyczyny powództwo podlegało oddaleniu.

Zaznaczyć trzeba, że powód uprawnia do dochodzenia roszczenia wobec pozwanego wywodził z umowy cesji wierzytelności, której przedmiotem była wierzytelność wynikająca z umowy z dnia 29 sierpnia 2011 r. W związku z tym nawet gdyby A. W. (1) przysługiwało względem pozwanego w związku z wykonanymi pracami roszczenie z innego tytułu (np. z bezpodstawnego wzbogacenia, czynu niedozwolonego – czego Sąd nie przesądza), to powód nie byłby legitymowanym do ich dochodzenia w uwagi na przedmiot umowy przelewu, nie obejmujący tych innych roszczeń. Okoliczność zatem, czy takie inne roszczenia przysługiwały A. W. (1) wobec pozwanego nie podlegała badaniu, jako nie mająca znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Niezależnie od powyższego wskazać trzeba, że nawet gdyby sporna umowa z dnia 29 sierpnia 2011 r. wiązała pozwanego, powództwo i tak podlegałoby oddaleniu z uwagi na skutecznie podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia objętego pozwem.

Zgodnie z art. 118 k.c., jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Nie ulega wątpliwości, że roszczenie jakie dochodzi powód jako cesjonariusz od pozwanego, tj. o zapłatę wynagrodzenia z umowy z dnia 29 sierpnia 2011 r. jest roszczeniem związanym z działalnością gospodarczą pierwotnego wierzyciela – A. W. (1). Koniecznym było zatem ustalenie, czy dla roszczenia wynikającego z tej umowy przepis szczególny nie wyłącza zastosowania trzyletniego terminu przedawnienia, ustanawiając inny termin przedawnienia roszczenia. Aby to uczynić, niezbędne było dokonanie oceny charakteru przedmiotowej umowy.

Zawierający tę umowę nazwali ją umową zlecenia. Ponieważ jednak świadczenie zleceniobiorcy nie polegało na dokonywaniu czynności prawnych, co w myśl art. 734§1 k.c. stanowi istotę świadczenia spełnianego przez przyjmującego zlecenie, lecz polegało na dokonywaniu czynności faktycznych, uznać należy, że w rzeczywistości strony tej umowy nie zawarły umowy zlecenia. Stosunek prawny łączący strony tej umowy - umowa o wykonanie prac ziemnych polegających na wykonaniu wykopu odpowiada natomiast kodeksowej konstrukcji umowy o dzieło (art. 627 § 1 k.c.), a wywiezieniu urobku na wysypisko umowie o świadczenie usług (art. 750 k.c.). Obowiązkiem przyjmującego zamówienie z tej umowy, było bowiem po pierwsze wykonanie zgodnego z dokumentacją techniczną wykopu ziemnego, a następnie oddanie tak wykonanego wykopu zamawiającemu. Umowa o dzieło jest przy tym umową rezultatu (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 26 stycznia 2006r., III AUa 1700/05, OSA 2008/3/5). Strony dążą w niej do uzyskania określonego rezultatu i tak było w niniejszej sprawie. Rezultatem tym miał być konkretny, usytuowany w oznaczonym miejscu, mający ustalone, wynikające z dokumentacji technicznej wymiary wykop.

Sporna umowa nie może zostać natomiast uznana za umowę o roboty budowlane. W umowie o roboty budowlane wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej, a inwestor zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu, oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia (art. 647 k.c.). A. W. (1) nie zobowiązywał się bowiem w tej umowie do wykonania obiektu, o jakim mowa w art. 647 k.c. Celem umowy o roboty budowlane jest bowiem wzniesienie określonego w projekcie obiektu budowlanego, czyli budynku lub innej budowli względnie kompleksu obiektów. Definicje obiektu, budynku, budowli zawiera art. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo

budowlane. Wykonanie prac ziemnych – wykopu, nie spełnia powyższych wymogów. Przy tym art. 647¹ k.c. nie wymaga aby umowa zawarta pomiędzy podwykonawcami, o której mowa w art. 647¹§3 i 4 k.c. była umową o roboty budowlane. W §3 brak bowiem, w przeciwieństwie do §2 oznaczenia charakteru umowy jakiej dotyczy ta regulacja. Zakres prac objętych umową między podwykonawcą i dalszymi podwykonawcami może też nie spełniać istotnych warunków umowy o roboty budowlane i dlatego mieć inny charakter, np. właśnie umowy o dzieło (zob. A. Brzozowski (w:) Kodeks Cywilny, Komentarz, red. K. Pietrzykowski, t. 2, C.H. Beck, Warszawa 2005, s. 378, wyrok Sądu najwyższego z dnia 21 sierpnia 2014 r. IV CSK 733/13).

Z kolei co do wywiezienia urobku z wykopu na wysypisko, sporna umowa stanowi umowę o świadczenie usług, inaczej nieuregulowaną w kodeksie cywilnym (w szczególności nie opowiada ona kodeksowej regulacji umowy przewozu rzeczy czy umowy spedycji, gdyż nie polega na przewiezieniu rzeczy od nadawcy do odbiorcy, a na usunięciu wykopanej przez zobowiązanego ziemi). Istotą jest tu bowiem wykonanie czynności faktycznej, świadczenie działania, czynienia, nie polegające na daniu czy wykonaniu dzieła.

Z powyższej przedstawionych rozważań wynika, że sporna umowa miała charakter umowy mieszanej - o dzieło i świadczenie usług. Zgodnie natomiast z art. 646 k.c. roszczenia wynikające z umowy o dzieło przedawniają się z upływem lat dwóch od dnia oddania dzieła, a jeżeli dzieło nie zostało oddane - od dnia, w którym zgodnie z treścią umowy miało być oddane. Z kolei zgodnie z art. 751 pkt 1 k.c. dotyczącym umowy o świadczenie usług z upływem lat dwóch przedawniają się roszczenia o wynagrodzenie za spełnione czynności i o zwrot poniesionych wydatków przysługujące osobom, które stale lub w zakresie działalności przedsiębiorstwa trudnią się czynnościami danego rodzaju. Powyższe terminy przedawnienia mają zatem zastosowanie do roszczenia będącego przedmiotem cesji między A. W. (5) a powodem, a to z uwagi na opisany wyżej charakter umowy, z której roszczenie wynika oraz fakt, że A. W. (1) w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zajmował się takimi czynnościami.

Jak wynika z ustaleń faktycznych, A. W. (2) oddał dzieło – wykop na M. M. najpóźniej z końcem 2011 r. Przy tym faktury, na podstawie których powód, po częściowym cofnięciu pozwu, domagał się zapłaty w niniejszej sprawie, tj. nr (...) i (...) jako termin zapłaty wskazywały odpowiednio 23 listopada 2011 r. i 14 stycznia 2012 r. Pozew w niniejszej sprawie został natomiast złożony w dniu 7 października 2014 r. W związku z tym przewidziany w art. 646 k.c. i 751 pkt 1 k.c. dwuletni termin przedawnienia upłynął przed złożeniem pozwu w niniejszej sprawie. Powód nie podnosił, ani nie wykazał, aby przed upływem terminu przedawnienia miały miejsce jakiegokolwiek okoliczności powodujące jego przerwanie czy zawieszenie, określone w art. 121 i 123 k.c.

Powód nie wykazał też wysokości dochodzonego pozwem roszczenia. Co prawda ustalenia faktyczne wskazują, że cena za 1 m³ wykopanej i wywiezionej ziemi wyniosła 10,50 zł netto, jednak nie zostało wykazane ile faktycznie ziemi wykopano i wywieziono. Umowa, z której powód wywodził swoje roszczenie przewidywała natomiast, że ustalenie wartości należnego podwykonawcy wynagrodzenia nastąpi po zakończeniu realizacji zlecenia na podstawie iloczynu obmiaru jednostkowego wykonanego przez geodetów obsługujących inwestycję i zatwierdzonego przez wykonawcę oraz Kierownictwo Kontraktu Generalnego Wykonawcy. Powód nie złożył natomiast wykonanego przez geodetów obsługujących inwestycję obmiaru i to zatwierdzonego przez wykonawcę oraz Kierownictwo Kontraktu Generalnego Wykonawcy. Nie wykazał też, aby geodeci, których operaty zostały złożone do akt byli geodetami obsługującymi inwestycję. Świadkowie A. W. (1) i A. D. (1) zeznali przy tym, że zostały zlecone własne pomiary geodezyjne, gdyż te dokonane przez geodetów obsługujących inwestycje były w ich ocenie zaniżone. Nie można zatem wykluczyć, że złożone do akt operaty są właśnie wykonanymi na zlecenie tych świadków. Nadto jeden z tych operatów dotyczy zakresu prac objętych cofniętą częścią roszczenia. Powód nie wniósł też o dowód z opinii biegłego geodety w celu określenia (na podstawie dokumentacji, pomiarów) zakresu wykonanych przez A. W. (1) prac ziemny, tj. ilości m³ wykopanej i wywiezionej ziemi. Okoliczność tę należało zatem uznać za niewykazaną.

Przy tym fakt złożenia na fakturach nr (...) pod zapisem „Podpis osoby upoważnionej do otrzymania faktury VAT” podpisu przez J. W. (2), abstrahując od tego, że nie zostało wykazane, aby był upoważniony do odbioru w imieniu pozwanego faktur, nie oznacza akceptacji przez pozwanego zawartych w nich danych. Niewątpliwie potwierdza odbiór

faktury przez J. W. (2). Brak jest natomiast oświadczenia o akceptacji danych zawartych na tych fakturach przez pozwanego lub w jego imieniu.

Tak jak każdy dokument prywatny, faktura VAT jest dowodem tego, że określona osoba złożyła oświadczenie zawarte w tym dokumencie. Nie rozciąga się natomiast na okoliczności towarzyszące złożeniu oświadczenia. W rezultacie formalna moc dowodowa faktury nie przesądza sama przez się o tzw. mocy materialnej dokumentu, czyli kwestii czy oświadczenie jest ważne lub skuteczne prawnie, a przede wszystkim o prawdziwości oświadczenia. Dokument prywatny nie jest bowiem ze swej natury dowodem rzeczywistego stanu rzeczy. Nie korzysta więc z domniemania zgodności z prawdą oświadczeń w nim zawartych. Jest jednym z dowodów wymienionych w Kodeksie postępowania cywilnego i podlega ocenie takiej samej, jak wszystkie inne dowody. Dlatego też w orzecznictwie powszechnie przyjmuje się, że sam dowód w postaci faktury VAT nie pozwala na ustalenie, że strony łączyła umowa określonej treści, jak i tego czy i w jakim zakresie umowa ta została zrealizowana. Z tych przyczyn zawsze konieczne jest przytoczenie innych dowodów na te okoliczności (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 30 czerwca 2014 r. I ACa 903/13). Pozwany konsekwentnie kwestionował przydatność i moc dowodową złożonych przez stronę powodową faktur. Powód z kolei – o czym była mowa powyżej – nie wykazał prawdziwości zawartych w niej twierdzeń, jak i upoważnienia J. W. (2) przez pozwanego do odbioru faktury czy potwierdzenia zawartych w niej okoliczności.

Wobec faktu, że z przyczyn przedstawionych powyżej powództwo podległo oddaleniu, inne okoliczności nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98§1 i 3 k.p.c., obciążając nimi powoda jako przegrywającego proces. Koszty poniesione przez pozwanego, do których zwrócenia zobowiązany jest powód obejmują wyłącznie koszty wynagrodzenia pełnomocnika w kwocie 7.200 zł ustalone w oparciu o § 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Rozporządzenie to miało zastosowanie w niniejszej sprawie w oparciu o §21 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800), zgodnie z którymi do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji.

Nadto Sąd na podstawie art. 98§1 k.p.c. i art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazał ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu – od powoda kwotę 208,95 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych związanych ze stawiennictwem świadka A. D. (1) (postanowienie z dnia 21 marca 2016 r.).

SSR del. do SO Agnieszka Śliwa